

WYNIKI DZIAŁAŃ COROCZNEJ OCENY EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Zgodnie z Zarządzeniem Nr R – 0161/ 27/ 2013

Rektora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie
z dnia 18 kwietnia 2013 r.

w sprawie struktury i zadań Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, kierunkowy zespół ds. Jakości Kształcenia na kierunku Grafika przedstawia wyniki działań zespołu w roku akademickim 2012/13.

1. Kierunkowy zespół ds. jakości kształcenia spotykał się w minionym roku akademickim raz w miesiącu. Podczas zebrań Katedry Grafiki poruszana była tematyka jakości kształcenia, usprawniania i poprawiania toku dydaktycznego realizowanego na kierunku Grafika.
W bieżącym roku akademickim nastąpiła reorganizacja struktury jednostki prowadzącej kierunek – przekształcenie Zakładu Grafiki Warsztatowej w Katedrę Grafiki.
- rezultaty: zwiększenie efektywności zarządzania procesem dydaktycznym.
2. W czasie roku akademickiego trwały prace nad korektami programów kształcenia na studiach I i II stopnia.
W wyniku modyfikacji planów studiów związanych z redukcją godzin oraz wprowadzeniem przedmiotu swobodnego wyboru, usunięciu z siatki uległy przedmioty *Filozofia i estetyka* oraz *Socjologia Kultury*, a wraz z nimi efekt kierunkowy o symbolu K1_W07 o treści:
Wskazuje i wyjaśnia zagadnienia dotyczące kontekstu sztuk plastycznych w oparciu o wiedzę z zakresu filozofii, estetyki, socjologii kultury.
W konsekwencji zmianie uległy dwa kolejne symbole efektów kierunkowych – z K1_W08 na K1_W07 i K1_W09 na K1_W08. Treść ich pozostała bez zmian.

Do współpracy zapraszani zostali interesariusze zewnętrzni, z którymi odbyły się spotkania omawiające problematykę związaną z KRK. Kierunek Grafika nawiązał współpracę z następującymi interesariuszami zewnętrznymi:

- Panem Czesławem Tarczyńskim – dyrektorem Miejskiej Galerii Sztuki w Częstochowie,
- Panią Elżbietą Kwiatkowską – dyrektorem Miejskiego Domu Kultury w Radomsku,
- Panem Gustawem Kubarą – właścicielem agencji reklamy GK Studio,
- Panem Dominikiem Abłamowiczem – dyrektorem Muzeum Górnośląskiego

w Bytomiu.

Tematyka spotkań:

a. analiza regionalnego rynku pracy w kontekście kwalifikacji absolwenta kierunku Grafika

– **wnioski**: modelowanie sylwetki absolwenta pod kątem samozatrudnienia i kreacji nowych miejsc pracy

b. problemem zainteresowania młodzieży studiami na Wydziale Sztuki pod kątem atrakcyjności programu studiów oraz możliwościami i wymaganiami rynku pracy

– **wnioski**: wprowadzenie zmian w programie studiów.

3. Analiza sposobów weryfikacji zakładanych efektów kształcenia na kierunku Grafika. Weryfikacja efektów kształcenia w obszarze sztuki a szczególnie w sztukach pięknych, do których należy grafika jest najtrudniejszym procesem wprowadzania KRK.

Kilkuletnie przygotowania programowe do KRK i pierwsze tegoroczne doświadczenia dydaktyczne skłoniły Zespół Kierunkowy do podziału efektów kształcenia na dwie grupy:

- grupa 1: efekty kształcenia weryfikowalne „krótkoterminowo”

(semestralnie, rocznie – związane z pojedynczym przedmiotem¹)

- grupa 2: efekty kształcenia weryfikowalne „długoterminowo”

(związane z pełnym programem studiów i odpowiadającym mu dyplomem²)

Dla studiów I stopnia efekty kształcenia grupy 1. odnoszą się do przedmiotów zawartych w MODULE I (treści podstawowe: historia sztuki, historia grafiki, marketing sztuki i prawo autorskie, psychologia reklamy, język obcy, wychowanie fizyczne), MODULE II (rysunek, malarstwo, rzeźba, wiedza o działaniach i strukturach wizualnych, fotografia, warsztaty komputerowe) oraz w MODULE III (treści kierunkowe: podstawy grafiki warsztatowej, podstawy grafiki użytkowej - dla pierwszego; liternictwo i typografia – dla pierwszego i drugiego roku studiów). Efekty kształcenia grupy 2. przypisane są do licencjackich pracownia artystycznych (grafika warsztatowa i grafika użytkowa).

Dla studiów II stopnia efekty kształcenia grupy 1. odnoszą się do przedmiotów zawartych w MODULE I, MODULE III.

Efekty kształcenia grupy 2. znajdują swoje odniesienie w MODULE IV (pracownia dyplomowa – grafika warsztatowa i pracownia dyplomowa – grafika użytkowa).

Tak przyjęty podział pozwala na wyznaczenie zróżnicowanego związku między efektami kształcenia a punktami ECTS – przyznanie punktów powinno być³ (co nie oznacza musi być) uwarunkowane osiągnięciem konkretnych efektów kształcenia.

W grupie I. efekty kształcenia weryfikowane i potwierdzane są semestralnie zgodnie z zawartymi w Karcie Przedmiotu metodami, kryteriami i formami oceny.

W przypadku wykładów i konwersatoriów: egzamin, test sprawdzający, projekt

¹ AUTONOMIA PROGRAMOWA UCZELNI - Ramy kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego, MNiSW, 2010. Rozdział 1: E. Chmielecka, Z. Marciniak, A. Kraśniewski – Krajowe ramy kwalifikacji dla polskiego szkolnictwa wyższego, 1.2.2 Efekty kształcenia, s.12.

² Tamże.

³ Tamże, s.13.

zaliczeniowy.

Dla laboratoryjnych zajęć pracownianych: semestralny przegląd prac połączony z publiczną analizą i weryfikacją efektów kształcenia, samoocną studenta w grupie, oceną przez pracownika (lub zespół pracowników) prowadzących przedmiot oraz złożeniem przez studenta dokumentacji w formie portfolio na przeglądzie zaliczeniowym.

W tym systemie weryfikacji punkty ECTS przyznawane są za osiągnięcie efektów kształcenia przynależnych do każdego kolejnego semestru studiów.

W grupie II. ze względu na specyfikę pracowni dyplomowych weryfikacja efektów kształcenia jest procesem ciągłym, odnawialnym i powtarzającym się aż do zakończenia procesu dydaktycznego. Ostateczna weryfikacja poziomu ich osiągnięcia w okresie studiów następuje w trakcie publicznej obrony pracy dyplomowej (licencjackiej lub magisterskiej) – w formie wystawy prac połączonej z egzaminem ustnym oraz otwartą dyskusją z udziałem zgromadzonej publiczności. Ale to nie jest zamknięcie procesu kształcenia – całej dalszej drodze twórczej towarzyszy proces samorozwoju pogłębiający wiedzę, rozumienie, umiejętności i kompetencje absolwenta. Do dokumentacji dyplomowej dołączone jest portfolio prezentujące dorobek artystyczny.

Wcześniej każdy kolejny semestr studiów w pracowniach dyplomowych zaliczany jest oceną pozytywną i przyznaniem punktów ECTS – za realizację zadań programowych i uzyskanie, co najmniej jednego z przypisanych pracowni efektów kształcenia.

Semestralna walidacja efektów kształcenia następuje w trakcie przeglądu prac połączonego z zespołową analizą, samoocną studenta i oceną wystawioną przez pracowników naukowo-dydaktycznych prowadzących pracownię. Dokumentem archiwizującym efekty kształcenia studenta jest portfolio.

4. Wdrażanie procedur hospitacji zajęć na kierunku.
Hospitacje odbywają się regularnie, corocznie. Na początku roku akademickiego kierownik zespołu przygotowuje plan hospitacji. Aktualnie procedury oceny zajęć dobiegają końca i po zakończeniu zajęć semestralnych Zespół Kierunkowy dokona analizy wyników i zapozna z nimi wszystkich pracowników Katedry.
5. Wdrażanie procedur ocen zajęć i nauczycieli akademickich.
Procedury oceny zajęć i nauczycieli akademickich dobiegają końca. Po zebraniu wszystkich ankiet (po zakończeniu tegorocznego cyklu dydaktycznego) dokonana zostanie analiza ocen i omówione zostaną wynikające z niej wnioski.
6. Nadzorowanie realizacji systemu akumulacji i transferu punktów ECTS.
W związku z modyfikacją siatek godzinowych i zmianami w ilości godzin w poszczególnych przedmiotach programu – modyfikacji ulega również związana z tym punktacja ECTS.
W trakcie roku akademickiego zespół kilkakrotnie weryfikował efekty kształcenia i transfer punktacji ECTS w przypadku zwracania się studentów o uznanie efektów kształcenia uzyskanych poza naszą jednostką.

7. Monitorowanie prawidłowości zasad oceniania studentów na kierunku Grafika. Szanując zindywidualizowany proces dydaktyczny na kierunku Grafika – Zespół wypracował i przyjął wielopłaszczyznową, wspólną formę oceny studentów w pracowniach dyplomowych:
 - aktywność i zaangażowanie studenta
 - indywidualność postawy
 - samodzielność w wyznaczaniu celów i rozwiązywaniu problemów.
8. Monitorowanie jakości prac dyplomowych i rzetelności ich oceny.

9. Przeprowadzenie hospitacji w roku akademickim 2012/2013

W semestrze I i II zostały przeprowadzone hospitacje zajęć prowadzonych przez asystentki na kierunku Grafika. Są to: mgr Aleksandra Lasoń (2 razy), mgr Marta Śliwiak (2 razy), mgr Aleksandra Płachta, mgr Anna Glińska-Kupczyk i mgr Barbara Czapor-Zaręba.

Zostało ustalone przez Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia Kierunku Grafika, że ocena pracy asystentów będzie przeprowadzana co roku; w przypadku asystentów prowadzących zajęcia na więcej niż jednym przedmiocie – 2 razy w roku. Hospitacja pracowników samodzielnych i adiunktów odbywa się co 2 lata.

Wszystkie hospitacje wykazały bardzo dobre przygotowanie asystentów do zajęć oraz organizację, ciekawe stosowanie pomocy naukowych, kulturę osobistą, komunikatywność, punktualność oraz możliwość kontaktu mailowego dla studentów. Zalecenia dotyczą jeszcze lepszego wykorzystania pomocy naukowych i pracę nad efektywną korektą.

Wskazana byłaby poprawa warunków technicznych pracowni w celu stworzenia lepszych warunków pracy (słaba wydolność systemu wentylacji, potrzeba remontu oświetlenia, podłóg i ścian). Zajęcia rysunkowe i malarskie odbywają się w niekomfortowych warunkach – pomieszczenia są za małe.

10. Przeprowadzenie ankiet studenckich w roku akademickim 2012/2013

Ocena pracowników w ramach anonimowych ankiet studenckich na kierunku Grafika została przeprowadzona przez wyznaczony zespół (adiunkt Witold Zaręba i adiunkt Dariusz Pleśniak) i objęto nią 17 osób – pracowników samodzielnych (7), adiunktów (4) i asystentów (6).

10 punktów ankiety zostało objaśnione studentom przed udzieleniem odpowiedzi. Ankiety przeprowadzono pod nieobecność osoby ocenianej. Nad przebiegiem czuwał i całość koordynował adiunkt Witold Zaręba.

Oceniono następujące punkty:

1.Ocena dostępności zalecanej literatury naukowej (1-5)
2.Organizacja zajęć (program zajęć i warunki zaliczeń)
3.Przygotowanie prowadzącego do zajęć
4.Stosowanie pomocy naukowych
5.Zajęcia były ciekawe i inspirujące
6.Komunikatywność i kultura osobista prowadzącego zajęcia
7.Możliwość kontaktowania się studentów z prowadzącym
8.Punktualność prowadzącego zajęcia
9.Przejrzystość kryteriów ocen
10.Ogólna ocena zajęć (zdobyte umiejętności i wiedza)

Punkty 1., 5., 9. i 10. zostały ocenione poniżej średniej w przypadku 4 pracowników. Reszta pracowników (13 osób) – dotyczy to wszystkich 10 punktów - oceniana jest bardzo wysoko: na poziomie 4,8 i 4,9. Najniższe, pojedynczo występujące oceny wynosiły: 2,6 (dot. p. 1.); 3,4 (dot. p. 5.i 10.); 3,6 i 3,7 (dot. p. 1., p. 3., p. 6 i p. 8.). Reszta punktów mieści się w średniej i przebiega do 5,0.

Z kolei najlepiej zostały ocenione punkty: p. 3., p. 6, p. 7., p. 8. Pozostałe punkty ankiety zostały ocenione dobrze.

Średnia ocen wszystkich osób wyniosła 4,7. Minimum kadrowe Kierunku Grafika stanowi 7 pracowników. Ich średnia to również 4,7.

Średnia ocena asystentów (5 osób) zatrudnionych na Kierunku Grafika to 4,6, średnia 5 osób z innych zakładów realizujących zajęcia na Kierunku Grafika to 4,4.

Ocena pracowników została opracowana na podstawie niejednakowej liczby ankiet (od 5 do 10). Jest to związane z różną liczebnością grup studenckich na zajęciach oraz błędnego wypełnienia ankiet w niektórych przypadkach.

Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia Kierunku Grafika

Dr hab. Agnieszka Półtola, prof. AJD

Dr hab. Tomasz Chudzik, prof. AJD (Kierownik Katedry Grafiki)